

Ikt. sz.: FFB-41/17-2/2019.

FFB-9/2019. sz. ülés
(FFB-21/2018-2022. sz. ülés)

Ikt. sz.: IUB-41/58-2/2019.

IUB-12/2019. sz. ülés
(IUB-28/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**, valamint
Igazságügyi bizottságának
2019. július 1-jén, hétfőn, 10 óra 02 perckor
az Országház Nagy Imre termében
(főemelet 61.)
megtartott együttes üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	6
<i>Az alapvető jogok biztosának jelölt dr. Kozma Ákos meghallgatása (Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 6. § (4) bekezdése alapján)</i>	7
<i> Ügyrendi javaslat és határozathozatal a tárgyalás menetével kapcsolatban</i>	7
<i> Dr. Kozma Ákos exposéja</i>	7
<i> Kérdések</i>	12
<i> Dr. Kozma Ákos válaszai</i>	14
<i> Vélemények</i>	17
<i> Dr. Kozma Ákos reflexiói</i>	17
<i> Határozathozatal</i>	18
<i>Egyebek</i>	18
<i>Az ülés berekesztése</i>	19

Napirendi javaslat

1. Az alapvető jogok biztosának jelölt dr. Kozma Ákos meghallgatása
(Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 6. § (4) bekezdése alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A Fenntartható fejlődés bizottsága részéről

Megjelent

Elnököl: Schmuck Erzsébet (LMP), a bizottság elnöke

Bencsik János (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Böröcz László (Fidesz)
 Hajdu László (DK)
 Koncz Ferenc (Fidesz)
 Varga Gábor (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Simonka György (Fidesz) Varga Gábornak (Fidesz)
 Szászfalvi László (KDNP) Bencsik Jánosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Hatvani Szabolcs bizottsági munkatárs

Az Igazságügyi bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Vejkey Imre (KDNP), a bizottság elnöke

Dr. Kovács Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Vitányi István (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Jakab Péter (Jobbik), a bizottság alelnöke
 Dr. Bajkai István (Fidesz)
 Dr. Becsó Károly (Fidesz)
 Demeter Zoltán (Fidesz)
 Vigh László (Fidesz)
 Dr. Varga László (MSZP)
 Arató Gergely (DK)

Helyettesítési megbízást adott

Czunyiné dr. Bertalan Judit (Fidesz) dr. Kovács Zoltánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Gáborné dr. Túri Izabella bizottsági főmunkatárs
 Dr. Nagy Zoltán bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Kozma Ákos jelölt (alapvető jogok biztosa)
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP) frakcióvezető

Megjelentek

Dr. Bándi Gyula, az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese
Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. VEJKEY IMRE (KDNP), az Igazságügyi bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Meghívottak! Köszöntöm az Igazságügyi bizottság és a Fenntartható fejlődés bizottsága valamennyi megjelent tagját és a meghívottakat.

Az együttes bizottsági ülést megnyitom. Ismertetem az Igazságügyi bizottság helyettesítési rendjét: Kovács Zoltán alelnök úr helyettesíti Czunyiné Bertalan Judit alelnök asszonyt. Megállapítom, hogy az Igazságügyi bizottság határozatképes.

Most átadom a szót Schmuck Erzsébet elnök asszonynak. Tessék parancsolni!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm a két bizottság megjelent tagjait és valamennyi jelenlevőt.

A Fenntartható fejlődés bizottságában Bencsik János képviselő úr helyettesíti Szászfalvi Lászlót, Varga Gábor helyettesíti Simonka György képviselő urat. Így megállapítom, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága határozatképes.

Visszaadom a szót Vejkey Imre elnök úrnak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök asszony. Most soron következik mai együttes ülésünk napirendjének megállapítása. A napirendi javaslatot mindkét bizottság tagjai megkapták, és munkatársaink ki is osztották ezt.

Az együttes ülés napirendi javaslatának módosítására irányuló kezdeményezés az Igazságügyi bizottsághoz nem érkezett. Kérdezem tehát az igazságügyi bizottsági képviselőtársaimat, elfogadják-e a kiküldött napirendi javaslatot. Aki igen? (Szavazás.) Tizenegy. Köszönöm. Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az Igazságügyi bizottság a napirendet elfogadta.

Most átadom a szót elnök asszonynak. Tessék parancsolni!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke: Ismételen köszönöm a szót, elnök úr. Az együttes ülés napirendi javaslatának módosítására irányuló kezdeményezés a Fenntartható fejlődés bizottságához nem érkezett.

A mai együttes ülés napirendi pontjaira az alábbiakban tettem javaslatot: 1. az alapvető jogok biztosának jelölt dr. Kozma Ákos meghallgatása; 2. egyebek. Kérem a Fenntartható fejlődés bizottságának tagjait, hogy aki egyetért a javaslattal, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Köszönöm. Megállapítom, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága a mai napirendünket elfogadta.

Visszaadom a szót Vejkey elnök úrnak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök asszony. Tájékoztatom valamennyi képviselőtársunkat, hogy a két bizottság együttes ülésére figyelemmel Schmuck Erzsébet elnök asszonnyal az ülés levezetését illetően abban állapodtunk meg, hogy az ülést magam vezetem a jelölti meghallgatás folyamán. Ha elnök asszony úgy ítéli meg, akkor természetesen gyakorolja, illetve részben átveszi az elnöki jogait.

**Az alapvető jogok biztosának jelölt dr. Kozma Ákos meghallgatása
(Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 6. § (4)
bekezdése alapján)**

Soron következik 1. napirendi pontunk: az alapvető jogok biztosának jelölt dr. Kozma Ákos meghallgatása az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 6. § (4) bekezdése alapján. Köszöntöm az ülésünkön megjelent Kozma Ákos jelölt urat.

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy Székely László alapvető jogok biztosának megbízatása 2019. szeptember 25-én lejár. Áder János köztársasági elnök úr az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 6. § (1) bekezdése alapján 2019. június 28-án kelt levelében azt javasolta az Országgyűlésnek, hogy dr. Kozma Ákos urat az alapvető jogok biztosának válassza meg. A hivatkozott törvény 6. § (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosának javasolt személyt az alapvető jogok biztosa feladatkörét érintően az Országgyűlés hatáskörrel rendelkező bizottsága, bizottságai meghallgatják. Erre a meghallgatásra kerül most sor.

Ügyrendi javaslat és határozathozatal a tárgyalás menetével kapcsolatban

Mielőtt elkezdjük a napirendi pont megvitatását, a tárgyalás menetével kapcsolatban az alábbi javaslatot kívánom tenni. Tekintettel arra, hogy ma plenáris ülés is lesz, és a frakciónak is fel kell tudniuk készülni erre, ezért javaslom, hogy az együttes bizottsági meghallgatásra kétolvasatos vita keretében kerüljön sor, vagyis a jelölti nyitóbeszédet követően először mindkét bizottság tagjai kérdéseket tudjanak feltenni, majd a jelölti válasz után lesz lehetőség a vélemények, észrevételek megfogalmazására.

Van-e valakinek ezzel kapcsolatban véleménye, észrevétele? *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, akkor a szavazás következik.

Elsőként az Igazságügyi bizottságot kérdezem, hogy elfogadja-e a tárgyalás menetére tett javaslatomat. Aki egyetért ezzel? *(Szavazás.)* Tizenegy. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy az Igazságügyi bizottság 11 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a tárgyalás menetére tett javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Most átadom a szót elnök asszonynak. Tessék parancsolni!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke: Köszönöm a szót. Kérdezem a Fenntartható fejlődés bizottságát, hogy elfogadja-e a tárgyalás menetére tett javaslatot. Kérem, szavazzanak! Aki elfogadja, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága a tárgyalás menetére tett javaslatot elfogadta.

Visszaadom a szót Vejkey elnök úrnak. *(Böröcz László megérkezik az ülésre.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök asszony. Ismét köszöntöm Kozma Ákos urat, akit Áder János köztársasági elnök úr az alapvető jogok biztosának tisztségére jelölt, és egyben felkérem beszéde megtartására. Parancsoljon!

Dr. Kozma Ákos expozéja

DR. KOZMA ÁKOS jelölt (alapvető jogok biztosa): Köszönöm szépen a szót. Elnök Asszony! Elnök Úr! Tisztelt együttes Bizottsági Ülés! Úgy gondoltam, hogy hosszasan nem szeretném önöket önéletrajzi adataimmal fárasztani, annál is inkább, mivel az Igazságügyi bizottsággal egy régóta fennálló szakmai kapcsolatunk van, hiszen én jelenleg is a Független Rendészeti Panasztestület elnökhelyettese vagyok, és ezen beosztásomból következően évente találkozunk legalább egyszer az Országgyűlés két

bizottságával, az Igazságügyi és a Honvédelmi és rendészeti bizottsággal az éves beszámolóink tárgyalása kapcsán.

Tekintettel azonban arra, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága is meghallgat jelen esetben, ezért engedjék meg, hogy három bővített mondatot mondjak a korábbi szakmai tevékenységemről. 1995-96-tól egészen 2013-ig a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen voltam először tanársegéd, majd egyetemi adjunktus. Alkotmányjoggal foglalkoztam, folyamatosan alkotmányjogot, illetve jogalkotástant, európai uniós ismereteket tanítottam, ezt tekintettem a fő tevékenységemnek ebben az időszakban. Majd volt egy bizonyos közigazgatási vezetői gyakorlatom, különböző központi hivataloknak voltam a vezetője. Ezek közül csak kiemelném a Közszolgálati Ellenőrzési Hivatalt, amely 2001-ben a vagyonyilatkozat-tételi rendszert honosította meg Magyarországon. Talán erre lennék a legbüszkébb, hogy ezt a szakmai feladatot, egy soha korábban nem ismert intézményt az én vezetésemmel vezettük be Magyarországon. Illetve a harmadik mondat az önéletrajzommal vagy a szakmai tevékenységemmel kapcsolatban talán az lenne, hogy 2010. július 22-e óta - egész pontosan - az Országgyűlés bizalmából a Független Rendészeti Panasztestület elnökhelyettese vagyok. Ez már közel egy évtizedes tevékenységem. Azóta ezt tekintem fő feladatombnak, ezzel foglalkozom, és megmondom őszintén, ezért mertem jó szívvel és megfelelő szakmai megalapozottsággal elvállalni köztársasági elnök úr felkérését, hiszen mindannyian tudják, hogy a Független Rendészeti Panasztestület lényegét tekintve egy ombudsmani jellegű tevékenységet végző testület, amely ugyan nem egyszemélyes, de egy testületi tevékenységet lát el. Igaz, hogy egy jóval szűkebb feladat- és hatáskörrel, a rendészeti jogalkalmazás terére koncentrálna, de ezzel kapcsolatban alapjogvédelmi funkciót és feladatot látunk el. A testület évente 3-4-500 ügyel foglalkozik, ezek mind-mind alapjogot, alapjogsérelmet érintő panaszok, amelyeknek az elbírálása, bizony, jelentős alapjogvédelmi jártasságot biztosít az ebben a munkában résztvevők számára.

Hadd ragadjam meg az alkalmat arra, hogy megköszönjem az elmúlt tíz esztendőben a panasztestület valamennyi korábbi tagjának és munkatársának azt a szakmai munkát, amely, azt gondolom, engem is feljogosított arra, hogy most önök előtt az alapvető jogok biztosa tisztségére jelöltként ülhetek. Azt gondolom, hogy e nélkül a szakmai munka nélkül nem tudnám én sem megalapozottan és jó szívvel ezt a feladatot elvállalni. Tehát köszönet mindazoknak, akik a Független Rendészeti Panasztestület munkájában az elmúlt tíz esztendőben részt vettek.

Ennyit szerettem volna az önéletrajzi kérdésekről szólni. Most engedjék meg, hogy a jövő vonatkozásában néhány általános, szerintem fontos alapvető elmondjak önöknek, amit, ha az Országgyűlés bizalmat szavaz nekem, a jövőben szeretnék érvényesíteni.

Mindenekelőtt azt szeretném leszögezni, hogy az alapvető jogok biztosának tevékenysége egy új intézmény a magyar demokrácia történetében. Soha korábban a rendszerváltoztatást megelőzően ilyen intézmény nem létezett Magyarországon. Egyébként Európában is lényegében csak az ötvenes-hatvanas évektől terjedt el széleskörűen, bár maga az intézmény az 1800-as évek legelejétől működik Svédországban. Ezt csak azért tartom fontosnak leszögezni, mert emiatt, hogy ez egy fiatal és a magyar demokráciában új intézménynek tekinthető, ezért azt gondolom, hogy az egymásra való építkezés elkerülhetetlen. Mindenképpen fontosnak tartom leszögezni azt, hogy az összes korábbi, ezen a területen tevékenykedő biztos, illetve szakmai biztos tevékenységére nagy tisztelettel szeretnék tekinteni a jövőben, és erre a fundamentumra szeretném építeni a jövőbeni tevékenységünket. Tehát nem tartom elkerülhetőnek azt, hogy az elődök által korábban lefektetett fundamentumokat tekintsük építkezési alapnak, tekintettel arra, hogy máshova, régebbre, mélyebbre

visszanyúlni nem tudunk. Ez egy nagyon fontos alapelv, amit szeretnék a jövőben érvényesíteni.

A másik, talán egy picit nóvumnak számító dolog, hogy bár jómagam is, ahogy említettem, legalább 17 éven keresztül egyetemi oktatóként is dolgoztam, foglalkoztam tudományos kérdésekkel is az alkotmányjog területén, azt gondolom, hogy ez a feladat nem egy tudományos és nem egy oktatói katedra. Itt megítélésem szerint a nyakkendőt le kell venni, fel kell túrni az ing ujját, és az emberek közé ki kell menni. Tehát nyitni kell, nem tudományos szinten kell művelni a problémát, itt napi olyan élethelyzetben lévő emberek problémáival kell foglalkozni, akikért le kell hajolni, akiket észre kell venni, ki kell jönni az irodából, ki kell jönni, hogy képletesen mondjam, az elefántcsonttoronyból, és el kell menni az emberekhez. Meg kell őket találni, meg kell keresni a problémáikat és fel kell karolni, segíteni kell nekik. Ez a második alapelv, amit szeretnék alapelveként rögzíteni, ha az Országgyűlés bizalmat szavaz nekem. Szeretnék mindenkinek az ombudsmanja lenni, szeretnék ahhoz az eredeti funkcióhoz visszakanyarodni, ami alapján az ombudsmant a nép ügyvédjének nevezik. Azt gondolom, ez egy fontos alapelv, hogy ezt mindig tartsuk szem előtt.

A harmadik, mondhatom, hogy általános alapelv, hogy ugyancsak a szélesre tárt kapuk, a nyitás keretében szeretném a nyilvánossággal való kapcsolatot megfelelő alapokra helyezni. Úgy gondolom, hogy az alapvető jogok biztosának az egyik legfontosabb jogi lehetősége, eszköze a nyilvánosság. Ha már semmilyen más módon nem tud eredményt elérni, akkor a nyilvánossághoz fordul, ezt egyébként az alapvető jogok biztosáról szóló törvény is előírja és biztosítja az ombudsman számára. Azt szeretném kérni a sajtó itt jelenlévő tisztelt munkatársaitól, hogy próbáljunk meg egy közös munkát elkezdeni majd szeptember végétől. *(Dr. Vitányi István kimegy a teremből.)* Én minden kérdésre nyitott leszek, ezt meg tudom ígérni önöknek, és meg fogom találni annak a szervezeti és gyakorlati lehetőségeit, hogy ez a sajtóval és a nyilvánossággal való kapcsolattartás megfelelő keretek között és megfelelő rendszerességgel történhessen. Tehát erre ígéretet tudok tenni, hogy a sajtóval való kapcsolattartás kereteit ki fogjuk jelölni, és meg fogjuk találni azt a megfelelő medret, amiben ez a közös munka el tud indulni. Ehhez még egyszer szeretném kérni a sajtó tisztelt munkatársainak is a pozitív hozzáállását. Részemről teljes nyitottság övezi ezt a kérdést.

A negyedik dolog, amit általános elvként szeretnék leszögezni: ez a munka kifejezetten egy személyre épülő, perszonális jellegű intézmény. Ebből az következik, hogy nagyon sok függ és nagyon sok múlik azon, hogy az ezt a pozíciót betöltő ember személyisége, érdekérvényesítő képessége, kapcsolattartása, emberi jellemzői mire teszik képessé és mire nem. Ebből következően én szeretnék egy nyitott, közvetlen, emberséges módon az ilyen ügyekhez hozzáálló alapvető jogok biztosá lenni. Ezt nagyon fontosnak tartom szintén, hiszen itt nincs egy testület; természetesen van egy hivatal, amely segíti az ombudsman munkáját, de a felelősséget, a fő irányok kijelölését, illetve a döntések végrehajtását nyilván az ombudsmannak személyesen kell vállalnia. Ebben szeretnék előremutató, emberséges, közvetlen és nyitott lenni.

Talán már ötödik alapelveként szeretném hangsúlyozni, hogy az alapvető jogok biztosáról szóló törvény elég széles kereteket biztosít az ombudsman számára a feltárt visszasságokkal kapcsolatos intézkedések vonatkozásában. Ez az eszköztár nagyon széles. Kezdve az ajánlás elfogadásától, egészen az Alkotmánybírósághoz forduláson keresztül a sajtó nyilvánossága elé való kiállításig, nagyon sokféle eszköz van. Én arra szeretnék ígéretet tenni, hogy az összes eszközt szeretném igénybe venni ahhoz, hogy a feltárt, bizonyos esetekben nagyon súlyos problémákat megállapító esetekben az összes rendelkezésre álló lehetőséget felhasználjam, és minden eszközzel szeretnék segíteni és hatni ezeknek a feltárt visszasságoknak a megoldásában.

A következő - már nem számolom, de talán a hetedik - általános elvként azt szeretném rögzíteni, hogy bár az alapvető jogok biztosáról szóló hatályos magyar szabályozás az én szakmai megítélésem szerint megfelelő, azért ne zárjuk ki annak a lehetőségét, hogy áttekintsük a nemzetközi szinten, így elsősorban Európában működő hasonló jellegű intézmények jogi szabályozását, és a jó gyakorlat vonatkozásában ami szükséges és a magyar viszonyokhoz megfelelően adaptálható, azokat a jó gyakorlatra vonatkozó szabályokat, ha kell, akkor próbáljuk meg átültetni a magyar szabályozásba. Összegezve ezt a kérdést, itt csak annyit szeretnék jelezni, hogy ha a nemzetközi, elsősorban nyilván az európai gyakorlat vonatkozásában ilyen megállapításokat tudunk tenni, akkor ha szükséges, jogszabály-módosítási javaslattal is élni fogok.

Az utolsó előtti általános megjegyzésem - ez tényleg csak egy mondat -, hogy, ugye, két szakmai helyettese van az ombudsmannak: a jövő nemzedékek érdekeinek védelmezője, illetve a Magyarországon élő nemzetiségek érdekeinek a szószólója; szeretném fenntartani és megerősíteni a helyettesek autonóm és kifejezetten jó szakmai tevékenységét, szeretném fenntartani ezt az autonóm tevékenységet és autonóm helyzetet.

Az utolsó általános megjegyzésem - ez talán kicsit már konkrétum -, hogy tovább szeretném erősíteni a nemzeti megelőző mechanizmus működése kapcsán a nemzeti megelőző mechanizmus megerősítését. Szeretnék erre is hangsúlyt fektetni, hogy az ő működésükkel kapcsolatosan esetlegesen felmerülő kérdések, megoldandó problémák is minél hamarabb megoldásra kerülhessenek.

Ezek voltak az általános megjegyzéseim, s ha megengedi elnök asszony és elnök úr, még néhány konkrét elképzelést is szeretnék vázolni a jövő vonatkozásában; ígérem, ez sokkal rövidebb lesz.

Két fontos, konkrét területet szeretnék kiemelni, amivel egyrészt saját elkötelezettségem, másrészt pedig jogi szakmai felfogásom mentén foglalkozni szeretnék: a gyermekek és az elesettek védelmezése az egyik legfontosabb számomra, ha szabad úgy mondani, prioritásként említhető terület. Azt gondolom, hogy különösképpen a gyermekek jogainak a védelmezése, a gyermekekkel kapcsolatos jogsértések, anomáliák, visszaessék feltárása eddig is az ombudsmani tevékenység egyik alapvető kérdése volt, és ez a jövőben sem lesz másképpen, amennyiben engem választ az Országgyűlés erre a posztra. Csak két példát említenék itt a gyermekek kapcsán. Különös hangsúlyt kapott, ahogy néztem, a 2018-as beszámolóban is a lakcím nélküli gyermekek problematikája: szerintem ez egy nagyon messze mutató és mihamarabbi megoldásért kiáltó kérdés. (*Dr. Vitányi István visszatér a terembe.*) Az elsők között szeretnék foglalkozni ezzel a problémával. Csak zárójelben: itt, ugye, arra utalok, hogy az állandó lakcímmel nem rendelkező gyermekek és családjaik különböző állami juttatásoktól, kezdve az egészségügyi szolgáltatástól egészen a családtámogatásokig, bizonyos dolgoktól elesnek, csak amiatt, azon adminisztratív ok miatt, hogy a gyermeknek nincs bejelentett állandó lakcíme. Ez egy messze mutató probléma, családok, gyermekek ellehetetlenüléséhez vezet, meg kell oldani.

Egy másik, csak zárójeles, de ide tartozó téma például a fekvőbeteg-gyógyintézetekben kezelt gyermekek kísérőivel kapcsolatos probléma, ami szintén egy messze mutató kérdés. Amikor a kiskorú gyermek kórházi kezelésre szorul, az őt kísérő szülő kórházi elhelyezése nem megoldott minden esetben; vagy nem megoldott, vagy ha megoldott, adott esetben költségtérítést kell fizetni, amit nem minden család tud megtenni. Tehát ez is egy messze mutató, és mivel nincs egységes szabályozás, sürgősen megoldandó kérdés. Ez lenne az egyik konkrét terület, amellyel mindenképpen foglalkozni szeretnék.

A másik terület vonatkozásában hazabeszélek, mert azt gondolom, nem fogok tudni eltekinteni az elmúlt tíz évben végzett tevékenységemtől, és a rendészeti

jogalkalmazással szeretnék, ha nem is prioritásként, de kiemelten foglalkozni az elkövetkezőkben. A rendészeti jogalkalmazás anomáliái, alapjogot sértő problémái közül csak néhány terület: kísérés, bilincselés, kényszerítő eszközök alkalmazása, gyülekezési jog kapcsán felmerülő problémák, tömegértesítés, s a többi, s a többi; ezzel is szeretnék majd a jövőben kiemelten foglalkozni.

S akkor még néhány mondatot szeretnék szólni, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága részére is mégis néhány konkrétumot mondjak a jövőbeli elképzeléseimről; és elnézést, ha picit hosszabban szólok, de végül is két bizottságnak szól ez a rövid bevezetőm. (*Arató Gergely kimegy a teremből.*) Azzal kezdeném, hogy hála istennek abban a helyzetben vagyunk, hogy Magyarországon jó fundamentumra tudunk építkezni a fenntartható fejlődés ügyében, hiszen ahogy talán Szájer képviselő úr mondta, Magyarország Alaptörvénye a világ egyik legzöldebb alaptörvénye - ez tény. Ebben az Alaptörvényben „a szennyező fizet” elvétől kezdve a külföldről beszállított hulladék lerakásának tilalmán keresztül egészen a legelemibb környezetvédelmi követelésekig szinte minden benne van. Tehát innen indulunk, ami egy nagyon jó alap, és az alapvető jogok biztosának megkönnyíti az ebben a kérdésben való alapjogi elhelyezkedését és tevékenységét.

Szeretnék itt is négy alapelvet rögzíteni a fenntartható fejlődés területével kapcsolatosan, és utána be is fejezem. Az első alapelv, illetve prioritás, ami mindenképpen szem előtt tartandó, a klímaváltozás problematikája; ezzel nyilvánvalóan foglalkozni kell. A második a biológiai sokféleség csökkenésének a megállítása, az ezzel való foglalkozás.

A harmadik, ami kicsit elvibb, elméletibb kérdés, de talán a környezetvédelmi jogalkalmazás szempontjából az egyik legfontosabb, hogy a hosszú távú környezetvédelmi céloknak a rövid távú jogalkotásba történő beépítése nem minden esetben valósul meg. Tudjuk jól, hogy a fenntartható fejlődés témakörében nagyon sok olyan hosszú távú program készült, éppen most nemrégiben adta ki a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács azt a cselekvéstervezési javaslatot, amelyet én is áttekintettem, és azt gondolom, hogy ezzel kapcsolatosan is az alapvető jogok biztosának az egyik legfontosabb feladata annak figyelemmel kísérése, hogy ezek a hosszú távú programok hogyan valósulnak meg a mindennapi jogalkotás és jogalkalmazás kapcsán. (*Arató Gergely visszatér a terembe.*) Csak nyissunk egy zárójelet: a jogalkotó azért hajlamos arra, hogy rövid távú feladatait és rövid távú elképzeléseit öntse jogszabályba, az éppen megoldandó dolgokkal szeret foglalkozni. Ehhez képest itt van ez az intézmény, amelynek viszont az a dolga, hogy figyelje azt, hogy ezek a hosszú távú programok, elképzelések beépítésre kerüljenek ezekbe a jogalkotási javaslatokba, majd később jogszabályokba, és ezeknek a folyamatos monitorozása, figyelése, azt gondolom, alapvető feladata a fenntartható fejlődés témakörében ennek kapcsán.

A negyedik dolog, amit szeretnék leszögezni, és nagyon örülök, hogy itt van most közöttünk Bándi professzor úr, aki az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelméért felelős helyettese: úgy gondolom, az ő szakmai munkája elengedhetetlen lesz a jövőben is. Külön szeretném neki megköszönni az eddig végzett munkáját, és számítok rá a jövőben is, tehát ezt a területet szeretném az ő szakmai segítségével ellátni a jövőben.

Körülbelül ennyit kívántam összességében elmondani. Talán még egy apróság, ami ide tartozik és a szívemhez közel álló, ha egy ilyennel szabad zárni: 2016-ban még Szabó Marcel, a jövő nemzedékek érdekeinek akkori képviselője, akkori ombudsmanhelyettes indított egy Fatestvér program nevű kezdeményezést, amely az én szívemhez közel álló kezdeményezés. Ez az volt, hogy Magyarországon minden gyermek születésekor kerüljön egy facsemete elültetésre. Ennek a programnak - hogy

mondjam - a felélesztését is szeretném a zászlómra tűzni, szeretném, ha ezzel is tudnánk a jövőben foglalkozni, és ebben is tudnánk eredményeket elérni.

Nagyon szépen köszönöm. Elnézést, ha picit hosszabbra nyúlt a bevezetőm, de azt gondoltam, hogy ezeket az alapvetéseket és konkrétumokat szeretném a bizottság elé tárni. Köszönöm szépen, elnök asszony és elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen, biztosjelölt úr. Megnyitom a kérdések körét mindkét bizottság részére. Kérdezem, kíván-e valaki hozzászólni. (*Arató Gergely jelentkezik.*) Arató Gergely képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni!

Kérdések

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Biztosjelölt Úr! Öt kérdést szeretnék feltenni, próbálom őket rövidre fogni és tömöríteni.

Azt írja elő az ombudsmani törvény, hogy az lehet állampolgári jogok biztosa, aki az alapvető jogokat érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal bír. Kérem, mondja el, hogy van-e önnek publikációja ezen a területen, hiszen ez bizonyítaná a jelentős elméleti tapasztalatokat, illetve ha nem - mert ha jól értettem, annak alapján tartja magát alkalmasnak erre a pozícióra, hogy a Rendészeti Panasztestületben tevékenykedett az elmúlt időszakban -, kérem, említsen meg olyan eseteket, amikor a Rendészeti Panasztestület érdemben és hatékonyan lépett fel az emberi jogok védelmében az elmúlt kilenc évben, amiben részt vett, személyes szerepet vállalt.

Ha már itt tartunk, még egy rövid kérdés. Ha ezek szerint közös szenvedélyünk a gyermekjogok védelme, akkor kérem, mondja el, hogy az elmúlt időszakban milyen ezzel kapcsolatos tevékenysége volt!

A második kérdésem arra vonatkozik (*Demeter Zoltán: Ez már a negyedik volt!*), hogy az ENSZ közgyűlésének '93. decemberi határozata, amelyet párizsi alapelveknek hívnak, előírja azt, hogy az ombudsman jelölése nyilvános folyamatban, a civil szervezetek bevonásával történjen. Ön szerint az az eljárás, ahogy a köztársasági elnök úr önt jelölte, az megfelel-e ezeknek az alapelveknek?

A harmadik kérdésem arra vonatkozik, hogy a homofóbia és transzfóbia elleni világnapon az ombudsman és helyettesei állásfoglalást adtak ki, amiben többek között azt mondják, hogy a rejtőzködés és az előítéletek azonban ördögi kört alkotnak, mert amíg a többségi társadalom tagjai nem találkoznak a közvetlen közelükben tőlük eltérő szexuális irányultságú vagy nemi identitású emberrel, addig csak sematikus képük lehet előítéletek visszaigazolására. Szeretném megkérdezni jelölt urat, hogy osztja-e a jelenlegi ombudsmannak és helyetteseinek ezt az álláspontját.

A negyedik kérdésem arra a 2014-es esetre vonatkozik, amikor az ombudsman kifogásolta a tucsereprogrammal kapcsolatos önkormányzati döntéseket, és ennek kapcsán megvádolta az Országgyűlés fideszes többsége, többek közt a jelenlegi frakcióvezető azzal, hogy politikai megrendelésre cselekszik. Ön szerint politikai megrendelésre cselekszik-e az ombudsmani hivatal, ha önkormányzati döntéseket kritizál?

Végül az ötödik kérdésem arra vonatkozik, hogy az állampolgári jogok biztosa 2017-ben, amikor az Országgyűlés elfogadta a civil szervezetek jogait korlátozó törvényt, úgy foglalt állást, hogy az ombudsmani intézmény évtizedek óta gyümölcsöző munkakapcsolatban áll a jogvédelemben szerepet vállaló civil szervezetekkel, és fontos partnerének tekinti őket. Az e szervezetek által képviselt különböző szellemi irányzatok léte nem nemzetbiztonsági kockázat, hanem az Alaptörvény értékének is tekintett pluralizmus velejárója. Tehát szeretném kérdezni, hogy ombudsman úr folytatni kívánja-e, ha megválasztják, ezt a fajta együttműködést ezekkel a kormányoldal által

gyakran Soros-szervezeteknek és nemzeti érdekek ellen dolgozónak bélyegzett emberi jogi civil szervezetekkel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mielőtt megadnám a szót Keresztes László Lóránt LMP frakcióvezető úrnak, aki tanácskozási joggal az Igazságügyi bizottság ülésén részt vesz és teljes joggal tehet fel kérdéseket, tájékoztatom biztosjelölt urat, hogy ön nem politikusi állást vállal, amikor a nép ügyvédjének jelöltje, így ennek megfelelően kell majd választ adnia a kérdésekre. Tessék parancsolni, frakcióvezető úr!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Csak három kérdést szeretnék feltenni. Nem kívánom ismételni Arató képviselő urat, de én is utalni szeretnék erre a bizonyos civil kezdeményezésre, amely az eljárással függ össze. Nyilván az eljárással konkrétan nem tud mit kezdeni, de a véleményére kíváncsiak vagyunk sok tekintetben.

Megfogalmazódott, hogy az alkalmas ennek a pozíciónak az ellátására, aki pártpolitikától és kormányoktól független, sőt, akár a kormánnyal is kész konfliktusokat vállalni. Annak fényében, hogy az első kormány idején vállalt különböző funkciókat, közte miniszteri kabinetfőnöki feladatot, mennyire érzi felkészültnek, megfelelőnek magát ebből a szempontból? A miniszteri kabinetfőnöki feladat semmiképpen nem tekinthető szakmai jellegű feladatellátásnak.

Az is megfogalmazódott, hogy valóban aktuális szakmai tudással kell rendelkezni, és a publikációk felmerültek, de kiolvasható az életrajzából, hogy az elmúlt két évtizedben nem nagyon publikált. A következő kérdésem tehát, hogy aktuálisnak tekinti-e az ide vonatkozó szükséges szakmai ismereteit.

Illetve a harmadik kérdésem azzal kapcsolatos, hogy menet közben az expozéjában említett néhány olyan szakterületet, olyan területet, amivel kifejezetten szeretne konkrétan foglalkozni, és szóba került a fenntarthatóság, a környezeti ügyek kérdése. A klímaváltozás az egyik legfontosabb kihívás, azt gondolom, nem belemerve a politikai kérdésekbe, az egyértelmű mindannyiunk számára, hogy ez korunk egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb kihívása. Ugyanakkor, ha tekintjük a kormány ezzel kapcsolatos állásfoglalásait, megnyilvánulásait, lépéseit, utalnom kell arra a kérdésekre, hogy mennyire érzi ön magát felkészültnek, hogy akár konfrontációt vállaljon a kormánnyal. Úgy érzi-e, hogy elegendő lehetőség áll majd az ön rendelkezésére, hogy ebben a rendkívül fontos kérdésben valódi érdemi konfrontációt vállaljon a kormánnyal, amennyiben az szükséges?

ELNÖK: Kérdezem a képviselőtársaimat, kíván-e még valaki ebben a körben felszólalni. (*Schmuck Erzsébet jelentkezik.*) Elnök asszony, tessék parancsolni! Öné a szó.

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke: Köszönöm szépen. Nekem is vannak kérdéseim.

Az első kérdésekre, remélhetőleg, a válasz igen lesz, de szeretném megerősítve hallani. Szeretném tudni azt, hogy folytatni fogja-e az utóbbi évek gyakorlatát, miszerint egyes fontos, többek között a környezetügyet, a fenntarthatóságot, a jövő nemzedékek érdekvédelmét szolgáló kérdésekben az alapvető jogok biztosa és a jövő nemzedékek szószólója közös állásfoglalásokat, jelentéseket készít és ad közre.

A másik kérdésem azzal kapcsolatos, hogy az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény mellett a hivatal működését részleteiben meghatározza a szervezeti és működési szabályzat. Azt szeretném megkérdezni, hogy tervez-e az szmsz

tekintetében bármilyen változtatást, akár a belső hatáskörök, a kapacitás, a létszám tekintetében.

Volt még több kérdésem, de ezeknek majdnem mindegyikére a felvezetőjéből választ kaptam. *(Dr. Kovács Zoltán kimegy a teremből.)* Viszont szeretném elmondani, hogy én nagyon örülök, amikor a klímaváltozást, hasonlóan, mint ahogy képviselőtársam mondta, és a biológiai sokféleség csökkenését ön kiemelt feladatnak tartja, de meg kell hogy kérdezzem, tudatában van-e annak, hogy gyakorlatilag a kormányzati lépések, tervek nagyon kevesek ahhoz, hogy a klímaváltozást érdemben lassítani lehessen, és hogy a biológiai sokféleség csökkenését meg tudjuk állítani. Tehát a kérdésem az, hogy ön mennyire van tudatában ennek, mert biztos, hogy nagyon sokféle konfliktussal fog majd szembesülni.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat... *(Dr. Varga László jelentkezik.)* Varga László képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Biztosjelölt Úr! Sok mindent kérdeztem volna, de ami előttem elhangzott, azt nem fogom ismételni.

Egy területre viszont rákérdeznék, az alapvető jogok biztosa hivatala munkatársainak munkakörülményeire utalnék. Nemrég tárgyaltuk a 2017-18. évre vonatkozó beszámolót itt, az Országgyűlésben. Ennek kapcsán a felkészülés során merült fel az a szempont nálunk, hogy az ő munkakörülményeiket javítani kellene, különös tekintettel arra, hogy talán a legkevesebb politikai vitát kiváltó intézmény volt az elmúlt években ez a hivatal. *(Dr. Kovács Zoltán visszajön a terembe.)* Ezzel közvetlenül összefügg természetesen ezeknek a munkatársaknak az egzisztenciális helyzete. Más hasonló intézmények munkatársaihoz jelentősen keveset keresnek. Felmerült egy olyan javaslat a korábbiakban, hogy az Országgyűlés Hivatalához hasonló bértábla legyen az ő esetükben is. Egyetértene-e ezzel, illetve tenne-e ebben az ügyben lépéseket? Azt gondolom, hogy ezek a munkatársak megérdemelnék. Köszönöm.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, hogy ebben a körben kíván-e még valaki felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a kérdések körét lezárom, és válaszára megadom a szót biztosjelölt úrnak. Tessék parancsolni! Öné a szó.

Dr. Kozma Ákos válaszai

DR. KOZMA ÁKOS jelölt (alapvető jogok biztosa): Köszönöm szépen, elnök asszony, elnök úr. Ígérem, hogy a hosszú bevezetőmhöz képest röviden fogok válaszolni a kérdésekre. Annak is fényében, hogy a kérdések eléggé konkrétak voltak, ennek megfelelően szeretnék válaszolni.

Sorba mennék; Arató képviselő úr kérdései voltak az elsők.

Az első kérdés a gyakorlat és a Rendészeti Panasztestület. Én azt hiszem, itt nyitott ajtókat döngötünk. Én azt gondolom, a független rendészeti panasztestületi tevékenység kifejezetten alapjogvédelmi tevékenység. Az ombudsmantörvény, az alapvető jogok biztosáról szóló törvény vagy elméleti, vagy gyakorlati felkészültséget ír elő. Én azt gondolom, minden szerénységgel, az elmúlt tízéves független rendészeti panasztestületi gyakorlat meg kell hogy feleljen, legalábbis én jó szívvel állok ez elé a feladat elé, hiszen ez kifejezetten egy alapjogvédelmi terület volt. Ez egy igazán gyakorlatias jellegű munkám volt, és egyébként ennek is a következménye az, hogy emellett már sem az egyetemi oktatás, sem pedig a tudományos terület művelését nem igazán tudtam szem előtt tartani. Talán itt el is hangzott a képviselő úr részéről, hogy

publikációk: igen, én az elmúlt időszakban gyakorlati kérdésekkel foglalkoztam, az elmúlt tíz évben rendészeti jellegű alapjogvédelemmel foglalkoztam.

Kérdezte képviselő úr, hogy milyen példát tudnék hozni a rendészet kapcsán, ahol hozzám köthető olyan eredményt értünk el, amely talán az emberi jogok védelme kapcsán fontos. Én azt gondolom, hogy aki ismeri a panasztestület működését, az pontosan tudja, hogy ez egy testület; én nem szeretném magam kiemelni ebből a körből. Itt öten alkotjuk ezt a testületet, most már a harmadik összetételben; engem 2016-ban újra megválasztott az Országgyűlés, tehát én a második ciklusomat töltöm, azóta jó néhány tagtársammal dolgoztam már együtt. Én azt gondolom, ha képviselő úr áttekinti a korábbi beszámolóinkat, márpedig minden évben beszámolunk az Igazságügyi bizottságnak és a Honvédelmi és rendészeti bizottságnak is, illetve háromévente a plenáris ülésnek is számot adunk a hároméves munkánkról, akkor ebből pontosan látható az, hogy az a szakmai munka bizony nagyon alapos, és emberijog-védelmi kérdésekkel is foglalkozik.

S itt csak még egy mondatot engedjen meg: számomra a legfontosabb ebből az egész eddigi alapjogvédelmi munkából - és erre szoktuk mindig kihegyezni a mi munkánkat, hiszen a panasztestület döntései egyébként nem kötelezőek, mint ahogy egyébként az ombudsman állásfoglalásai sem bírnak kötelező erővel -, hogy a rendőrség oktatása, a rendőrség kiképzése nagyon nagy mértékben támaszkodik és beépíti azokat az észrevételeket, azoknak az alapjogi anomáliáknak a feltárását, amelyeket a panasztestület észlelt, jelzett az országos rendőrfőkapitánynak. Tehát azt gondolom, a legnagyobb sikerünk mindig az, ha visszahalljuk vagy akár mi magunk is előadhatjuk a rendőrség oktatása tekintetében ezeket az alapjogvédelmi kérdéseket.

A második kérdés az államfő, köztársasági elnök úr javaslattetele. Engedjék meg, hogy én erről egy félmondatot se mondjak. Ez a köztársasági elnök úrnak a jogköre, ő a jogszabályoknak megfelelően járt el. Én ebben nem kívánok nyilatkozni.

A harmadik a transzfóbia, homofóbia kapcsán feltett kérdése. Korábbi biztosok nyilatkozatáról én nem szeretnék különösebben állásfoglalást tenni. Az emberi méltóság az, amit hangsúlyoznák ebben a kérdésben is, mindenkinek az emberi méltóságát, az egyenlő emberi méltóságát tiszteletben kell tartani - ez a legfontosabb alapelv, amely mentén dolgozni szeretnék a jövőben.

A negyedik kérdése volt még mindig Arató képviselő úrnak a tucsereprogram. Ezen is már jócskán túl vagyunk, én ebben a kérdésben sem szeretnék állást foglalni. Ez egy lezajlott ügy, nem gondolom, hogy nekem az lenne a feladatomban, hogy a korábbi biztos úrnak az állásfoglalását és az azzal kapcsolatosan felmerült politikai jellegű vitát minősítsem.

Az ötödik kérdés volt a civil társadalom felé történő nyitás, illetve a civil társadalommal való együttműködés. Igen, én azt gondolom, hogy nyitottnak kell lenni. Azt szeretném hangsúlyozni, hogy Magyarországon közel 50 ezer civil szervezet működik. Én azt tartom fontosnak, hogy mindegyik civil szervezettel találjuk meg a jó kapcsolatot, nem csak az emberijog-védő civil szervezetekkel, hanem mindegyik civil szervezettel. Én azt gondolom, hogy az ombudsman tevékenysége olyan szerteágazó, hogy előbb-utóbb az ember ügyis mindig összekerül valamilyen civil szervezettel - együtt kell működni. Tehát ahogy említettem a felfeztetőmben az alapvetések között, én nyitott szeretnék lenni; én azt gondolom, hogy a nyitottság nemcsak a sajtó, a közvélemény irányába, hanem a civil világ irányába is meg fog mutatkozni. Nyitottnak lenni, és minden civil szervezet, minden civil szervezet irányába szeretnék nyitott lenni.

Keresztes képviselő úr kérdéseire: az első kérdésre lényegében Arató Gergely képviselő úr kérdése kapcsán már megválaszoltam. Nem szeretném minősíteni, nem szeretnék nyilatkozni a köztársasági elnök úr jogkörével kapcsolatosan. Ez az ő autonóm jogköre, én ebben nem szeretnék semmilyen nyilatkozatot tenni.

A második kérdése az általam betöltött közhivatalok problematikájával volt kapcsolatos. Egyrészt tegyük a szívünkre a kezünket: amikor én miniszteri kabinetfőnök voltam, az huszonegy éve volt. Büszke vagyok rá, és nem adnám semmiért azokat a tanulságos éveket, de kérem, tegye meg, képviselő úr, hogy mondjuk, az elmúlt tízéves tevékenységemet tekintni mérceként. Azt gondolom, engem az égvilágon semmiben nem fog befolyásolni a döntéseim meghozatala során, hogy én valaha egyszer, '98-tól 2000-ig, ráadásul az igazságügyi miniszternek voltam a kabinetfőnöke. Ez számomra semmilyen problémát nem fog okozni. De ha valaha okoz, akkor tegye meg, képviselő úr, hogy majd figyelmeztet rá, hiszen az ombudsmannak, ha jól tudom, a törvény szerint az Országgyűlésben kérdést is lehet fölteni, illetve évente beszámol, tehát lesz alkalmunk arra, hogy ezt az ígéretemet számonkérje rajtam. Nem fog befolyásolni a döntéseimben.

A harmadik kérdése volt - hogy megpróbáljam felpörgetni, mert nem szeretném az időt húzni - a szakterületek vonatkozásában, a fenntarthatóság, klímaváltozás kapcsán. Fölmerült nemrégiben a klímaváltozással kapcsolatos kormányzati kommunikáció, illetve döntés kérdése. Azt gondolom, ez egy politikai kérdés, úgyhogy én ezzel szintén nem szeretnék foglalkozni. Az alapelvek között említettem, hogy kiemelt területnek tartom a klímaváltozással való foglalkozást, de politikai döntéseket az ombudsman és emiatt az ombudsmanjelölt sem minősít; nagy baj lenne, ha ezt megtenném. Arra természetesen figyelni kell, hogy azok az alapelvek, amelyek a kormányzati döntések mentén tetten érhetők, egységben, összhangban legyenek azokkal az elképzelésekkel, amelyeket én is képviselek, illetve ami közép- és hosszú távon a klímaváltozással kapcsolatos alapelveket érinti.

Elnök asszony kérdéseire szeretnék válaszolni. Az első válaszom rövid lesz: igen. Szeretnék továbbra is együttműködni a jövő nemzedékek szószólójával. Tehát ahogy említettem is a fellezetőmben, Bándi professzorral eddig is jó szakmai kapcsolatot ápoltam, és egyébként a jövőben is számítok a munkájára. Bízom abban, hogy minél több olyan közös állásfoglalást tudunk majd tenni és nyilvánosságra hozni, ami előremutató ezen a területen.

A második kérdés volt, ha jól emlékszem: a hivatal működése kapcsán elnök asszony az szmsz-szel kapcsolatban kérdezett. Megmondom őszintén, hogy tekintettel arra is, hogy ha az Országgyűlés bizalmat szavaz számomra, az én hivatalba lépésem csak szeptember végén esedékes, én ezekkel a kérdésekkel majd akkor szeretnék foglalkozni. Így első olvasatban nem gondolnám, hogy jelentős változásokat kellene egy jól működő hivatal terén tenni, de térjünk erre vissza. Tehát én ezzel most külön nem szeretnék foglalkozni.

A harmadik kérdése volt elnök asszonynak: a kormányzati lépések, biológiai sokféleség és egyéb területek vonatkozásában, említette elnök asszony, nehéz munka a kormányzat döntéseit a biztos szemével nézve adott esetben kritizálni vagy ott megfelelő lépéseket tenni. Igen, ez egy nehéz munka. Ahogy az éves beszámolókból is látom, itt az embernek igencsak meg kell oldania majd a nyakkendőjét, mert itt komoly konfliktusok állnak az előszobában, amelyekkel foglalkozni kell. Tehát amikor az ember ezt a pozíciót jó szívvel elvállalja, akkor tudja azt, hogy itt azért konfliktusok keletkezhetnek. Én bátran, és bízom benne, hogy jó szakmai felkészültséggel szeretnék ezek elé állni, és bízom benne, hogy meg fogjuk tudni ezeket oldani az ombudsman elképzelésének megfelelően.

Végül Varga képviselő úr kérdése a hivatal munkatársainak körülményeire vonatkozott. Igen, ismerem ezt a problémát, tudok róla és annyit szeretnék erről mondani, hogy bízom benne, nagyon rövid időn belül meg fog oldódni ez a probléma. Ennél többet erről nem tudok és nem is szeretnék mondani, de a problémát ismerem. Természetesen teljes erődobással azon leszek, hogy ez a probléma megoldódjon, és ez

az adott esetben méltánytalannak minősíthető helyzet - mert a bérrendezés során ez a terület még néhány területtel együtt kimaradt - mielőbb rendeződjön. Bízom benne, hogy ez rövid időn belül meg fog oldódni.

Azt hiszem, ezek voltak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, biztosjelölt úr. Megnyitom a vélemények körét. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. (*Arató Gergely jelentkezik.*) Arató Gergely képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni!

Vélemények

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Sajnálatos módon azt kell mondanom, hogy biztos úr válaszai megerősítették azt a korábbi benyomásomat, hogy biztos úr számára fontosabb az, hogy megfeleljen bizonyos elvárásoknak, amiket most éppen elnök úr közvetített számára. Szeretném rögzíteni, hogy nem válaszolt egyetlen olyan kérdésre sem, ami arra vonatkozott, hogy bizonyos alapjogi ügyekben mi az álláspontja. Nem válaszolt arra a kérdésre, hogy folytatja-e az együttműködést az emberi jogi szervezetekkel. Azt a kitérő választ adta, amit a kormány minden alkalommal ad, hogy van másik, majd előhozzuk a CÖF-öt, az is meg fog felelni erre a célra.

Ezen túl a Független Rendészeti Panasztestületben végzett munkássága számomra nem garancia az emberi jogi elkötelezettségre és hozzáértésre. Ugyan most nem ennek a testületnek a beszámolóját vitatjuk, de majd holnap lesz módom, és el fogom mondani a véleményemet erről.

Végül azt kell mondani, bár valóban nem biztosjelölt úr hibája, hogy a jelölés módja is méltatlan mind az intézményhez, mind ahhoz a szerephez, amit betölt ma az emberi jogok védelmében. Lényegében ez az utolsó védvonal, az utolsó bástya egy olyan kormányzat és Országgyűlés mellett, amely folyamatosan megsérti és korlátozza az állampolgárok jogait. Teljesen világos, hogy ennek a jelölésnek a célja az, hogy ez a bástya is kormányzati kézbe kerüljön, hogy ne legyen ez a gyenge fék sem meg a különböző kormányzati szándékok előtt. Ezért aztán teljesen világossá szeretném tenni, hogy semmilyen módon nem támogatjuk ezt a jelölést és jelölt urat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki ebben a körben felszólalni. (*Vigh László jelentkezik.*) Vigh László képviselőtársunké a szó.

VIGH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Szeretném megköszönni a tájékoztatót, és azt gondoljuk a Fidesz részéről, hogy a miatt az előélet és hozzáállás, az emberközeli hozzáállás miatt, amelyet ön itt felvázolt, a Fidesz részéről természetesen támogatjuk a biztossá válását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki ebben a körben felszólalni. (*Senki sem jelentkezik.*) Jelentkezőt nem látok. Lezárom a véleménykört és a vita egészét is. Kérdezem biztosjelölt urat, kíván-e válaszolni az elhangzottakra. A magam részéről úgy látom, hogy az a felvetés, amit Arató Gergely képviselőtársunk mondott, nem helyénvaló, mert ön minden kérdésre érdemben választ adott. De kérdezem, hogy kíván-e reagálni.

Dr. Kozma Ákos reflexiói

DR. KOZMA ÁKOS jelölt (alapvető jogok biztosa): Egy fél mondat - talán félreérthető volt. Nem azt mondtam, hogy az emberi jogi civil szervezetekkel nem

szeretnék együttműködni. Én azt mondtam, hogy minden civil szervezettel együtt szeretnék működni, inkluzíve, beleértendő természetesen az emberi jogi civil szervezeteket is. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük. Most a határozathozatalra kerül sor. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a két bizottságnak külön-külön kell állást foglalnia az alapvető jogok biztosának jelölt személyről.

Kérdezem először az Igazságügyi bizottság tagjait, hogy támogatják-e dr. Kozma Ákos alapvető jogok biztosának történő megválasztását. Ki igen? *(Szavazás.)* Ki nem? *(Szavazás.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Köszönöm. Megállapítom, hogy az Igazságügyi bizottság 8 igen, 3 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül Kozma Ákos alapvető jogok biztosává történő megválasztását támogatta.

Az országgyűlési törvény 44. § (3) bekezdése alapján a bizottság előadója a kialakított véleményt a plenáris ülésen ismerteti. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy az eddigi töretlen gyakorlat az, hogy a véleményező bizottságok nem állítanak előadót a plenáris ülésre. Mivel a bizottság a meghozott állásfoglalásról írásban tájékoztatja az Országgyűlést, ezért azt javaslom, hogy jelen esetben se kerüljön sor előadó állítására.

Kérdezem tehát az Igazságügyi bizottságot, egyetértenek-e ezzel a javaslatommal. Ki az, aki egyetért? *(Szavazás.)* Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* Tartózkodott? *(Szavazás.)* köszönöm. Megállapítom, hogy az Igazságügyi bizottság 9 igen szavazattal, 1 tartózkodással, nem szavazat nélkül az elnöki javaslatot elfogadta, előadót nem állított. Most átadom a szót az elnök asszonynak. Tessék parancsolni!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke: Köszönöm a szót. Kérdezem tehát a Fenntartható fejlődés bizottsága tagjait, hogy támogatják-e dr. Kozma Ákos alapvető jogok biztosává történő megválasztását. Először azt kérem, hogy aki támogatja, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Hét igen szavazat. Tartózkodott? *(Szavazás.)* Két fő. Ellene? *(Senki sem jelentkezik.)* Senki. Tehát megállapítom, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága 7 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett Kozma Ákos alapvető jogok biztosává történő megválasztását támogatta.

Az Igazságügyi bizottság javaslatára és döntésére figyelemmel én is azt javaslom, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága se állítson előadót a plenáris ülésen. Kérdezem képviselőtársaimat a Fenntartható fejlődés bizottságában, hogy egyetértenek-e ezzel a javaslattal. Kérem, kézfeltartással jelezzék! *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag elfogadta az elnöki javaslatot, így előadót nem állít. Visszaadom a szót Vejkey elnök úrnak.

ELNÖK: Elnök asszony, köszönöm a szót. Gratulálunk Kozma Ákos biztosjelölt úrnak, és egyúttal köszönjük szépen az együttes bizottság előtt való megjelenését. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom, és egy perc technikai szünetet rendelék el. *(Rövid szünet. - Dr. Kozma Ákos, dr. Bándi Gyula, dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet és munkatársaik távoznak az ülésről.)*

Egyebek

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Most az utolsó napirendi pontunk, az egyebek megtárgyalása következik. Mint ahogy arról képviselőtársaim már korábban tájékoztatást kaptak, az Igazságügyi bizottság holnap 13 órai kezdettel ülést tart, melynek keretében dr. Varga Judit igazságügyiminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatására is sor kerül.

Kérdezem képviselőtársaimat, egyebek között van-e valakinek észrevétele, javaslata. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Átadom a szót az elnök asszonynak. Tessék parancsolni!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke: Köszönöm szépen. Az egyebek napirendi pontban az alábbiakról tájékoztatom képviselőtársaimat. A nyári szünet előtti, várhatóan utolsó bizottsági ülésünket holnap, július 2-án 11.30 órai kezdettel tartjuk. Napirenden lesz Süli János miniszter úr éves meghallgatása, a 2017. és a 2018. évi ombudsmani beszámoló megvitatása, valamint dr. Bándi Gyula, a jövő nemzedékek szószólója ad rövid tájékoztatást a környezeti kárfelelősségről szóló javaslatcsomagról.

Kérdezem, hogy az egyebek között bárkinek van-e más véleménye, kérdése, mondandója. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Akkor ennek megfelelően köszönöm mindenkinek a mai munkáját. További szép napot kívánok! Visszaadom a szót Vejkey elnök úrnak.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Én is köszönöm szépen mindkét bizottság aktív részvételét a mai ülésen, és szép napot kívánok. Ezennel az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11.00 óra)

Schmuck Erzsébet
a Fenntartható fejlődés
bizottságának elnöke

Dr. Vejkey Imre
az Igazságügyi bizottság
elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Prin Andrea és dr. Lestár Éva